

ADVIES Nr 08 / 2007 van 8 maart 2007

O. Ref. : SA2 / A / 2007 / 011

BETREFT : Advies met betrekking tot het wetsontwerp betreffende de aflevering van uittreksels uit het strafregister aan particulieren

---

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna WVP), inzonderheid art. 29;

Gelet op de adviesaanvraag vanwege de Minister van Justitie Laurette ONKELINX ontvangen op 7 maart 2007; waarbij zij in toepassing van artikel 29, § 3, tweede lid, WVP verzoekt om dit advies uiterlijk binnen de 15 dagen te mogen ontvangen gelet op de hoogdringendheid;

Brengt op 8 maart 2007, na schriftelijke procedure, het volgende advies uit:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

---

1. Bij wet van 8 augustus 1997 *betreffende het Centraal Strafregister*¹ werden in het *Wetboek van Strafvordering* een aantal bepalingen ingevoegd met betrekking tot het Centraal Strafregister (hierna strafregister). Het betreft de artikelen 589 e.v.. In deze bepalingen worden:

- de doeleinden van het strafregister bepaald (artikel 589);
- de erin opgenomen gegevens opgesomd (artikel 590);
- de derden omschreven die toegang hebben of onder bepaalde voorwaarden kunnen krijgen tot het strafregister (artikelen 593 en 594);
- de modaliteiten bepaald voor het verkrijgen van een uittreksel m.b.t. zijn eigen gegevens uit het strafregister (artikel 595);
- de modaliteiten vastgesteld voor het verkrijgen van een uittreksel om toegang te krijgen tot een bepaalde activiteit (artikel 596).

2. Het wetsontwerp strekt tot wijziging van de artikelen 590, 595 en 596 van het *Wetboek van Strafvordering*. Volledigheidshalve wordt er de aandacht op gevestigd dat de artikelen 595 en 596 tien jaar na hun bekendmaking nog niet in werking zijn getreden.

3. De beoogde wijzigingen zijn de volgende:

- **artikel 2:** toevoeging in artikel 590 van het *Wetboek van Strafvordering* van een nieuw persoonsgegeven dat in het strafregister wordt opgenomen;
- **artikel 3:** in artikel 595, derde lid, van het *Wetboek van Strafvordering* wordt de verwijzing naar een door de Koning te nemen uitvoeringsbesluit weggelaten;
- **artikel 4:** in artikel 596 van het *Wetboek van Strafvordering* wordt:
  - in het tweede lid een uitbreiding van de aard van veroordelingen en beslissingen die worden vermeld voorzien en wordt een omschrijving van de geviseerde strafbare feiten opgenomen in plaats van een opsomming van de betrokken artikelen van het *Strafwetboek*;
  - een nieuw derde lid ingevoegd waardoor ook melding wordt gemaakt van bepaalde lopende gerechtelijke onderzoeken;
  - in het vierde lid (vroegere derde lid) de verwijzing naar een door de Koning te nemen uitvoeringsbesluit weggelaten;
- **artikel 6:** regelt de inwerkingtreding.

II. ONDERZOEK VAN DE ONTWERPTEKST

ARTIKEL 590 WETBOEK VAN STRAFVORDERING

4. Artikel 2 vult artikel 590, eerste lid van het *Wetboek van Strafvordering* aan met volgend persoonsgegeven:

« 17° de veroordelingen bij eenvoudige schuldigverklaring uitgesproken bij toepassing van artikel 21ter van de Wet van 17 april 1878, houdende de voorafgaande titel van het *Wetboek van Strafvordering* ».

---

¹ De Commissie verstrekke op 27 juni 1995 het advies nr. 19/1995 met betrekking tot het wetsontwerp.

5. Artikel 4, § 1, 2°, WVP laat de verwerking slechts toe voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden. Daarnaast bepaalt artikel 4, § 1, 3°, WVP dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

6. Artikel 589, eerste lid van het *Wetboek van Strafvordering* omschrijft het strafregister als een systeem van *geautomatiseerde verwerking* waarin gegevens betreffende *beslissingen genomen in strafzaken of ter bescherming van de maatschappij worden geregistreerd*. Deze verwerking is dienstig voor de overheden belast met de uitvoering van opdrachten van de rechterlijke macht in strafzaken, voor administratieve overheden met het oog op het toepassen van bepalingen waarvoor de kennis van het gerechtelijk verleden vereist is en voor particulieren ingeval zij een uittreksel uit het strafregister moeten kunnen voorleggen (= doeleinden - artikel 589, tweede lid, van het *Wetboek van Strafvordering*)

7. Het nieuwe gegeven betreft een veroordeling, dus een beslissing in strafzaken, zoals bedoeld in artikel 589, eerste lid van het *Wetboek van Strafvordering* die van belang is of kan zijn voor de in het tweede lid van dat artikel opgesomde doeleinden en doelgroepen.

8. Het komt de Commissie dan ook voor dat de verwerking van dit nieuw persoonsgegeven in het strafregister conform is aan artikel 4, § 1, 2° en 3°, WVP.

ARTIKEL 595 WETBOEK VAN STRAFVORDERING

9. Artikel 3 van het ontwerp herneemt de bestaande tekst van artikel 595 van het *Wetboek van Strafvordering* met uitzondering van de passage "*onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning*". Volgens de artikelsgewijze bespreking maakt deze weglating het mogelijk om dit artikel onmiddellijk in werking te laten treden.

10. Concreet betekent dit eigenlijk dat de gemeenten naar eigen goedgevoelen uittreksels uit het strafregister zullen kunnen uitreiken. De betrokken wettelijke bepaling voorziet immers geen enkele precisering dienaangaande. Gelet op het feit dat deze verwerking een uitzondering is op het verbod om deze gevoelige persoonsgegevens te verwerken (artikel 8 WVP) is de Commissie van oordeel dat erover moet gewaakt worden dat alle verstrekkers van uittreksels op dezelfde wijze te werk gaan met in achtneming van dezelfde regels. Artikel 108 van de Grondwet bepaalt trouwens: *de Koning maakt de verordeningen en neemt de besluiten die voor de uitvoering van de wetten nodig zijn*. Vanuit het perspectief van de WVP kan deze aanpassing dan ook niet als een verbetering bestempeld worden, integendeel.

11. Wanneer men de aanpassing die door artikel 3 van het ontwerp wordt aangebracht, samenleest met artikel 6 van het ontwerp, dat de inwerkingtreding regelt, komt men tot de vaststelling dat de artikelen 595 en 596 van het *Wetboek van Strafvordering* wel in werking zullen treden maar voor onbepaalde tijd niet zullen toegepast worden. Men zal dus verder blijven werken met attesten van goed gedrag en zeden, gebaseerd op het gemeentelijk strafregister en niet met de wettelijk voorgeschreven uittreksels uit het Centraal Strafregister zolang de Koning het niet anders beslist. Bij gebrek aan een termijn binnen dewelke de Koning dergelijke beslissing moet nemen, kan het dus nog jaren duren, vooraleer de artikelen 595 en 596 van het *Wetboek van Strafvordering* worden toegepast zoals het hoort. Er komt aldus voor onbepaalde duur een wanverhouding tot stand tussen de van kracht zijnde wetsbepaling en de realiteit op het terrein.

ARTIKEL 596 WETBOEK VAN STRAFVORDERING

12. Artikel 4 van het ontwerp past artikel 596 van het *Wetboek van Strafvordering* aan.

Wijzigingen aangebracht in het tweede lid

13. Het breidt de categorieën van beslissingen en veroordelingen uit die op het uittreksel uit het strafregister worden vermeld, wanneer dit wordt aangevraagd om toegang te krijgen tot een

activiteit die de betrokkene verantwoordelijkheid geeft ten overstaan van minderjarigen. Voortaan zal er ook melding gemaakt worden van de beslissingen en veroordelingen bedoeld in artikel 590, eerste lid, 2°, 16° en 17°.

14. De betrokken bepaling strekt ertoe om te vermijden dat diegene die beslist over de toebedeling van een verantwoordelijke positie met betrekking tot minderjarigen dit doet zonder kennis van zaken, met andere woorden zonder te weten dat de betrokkene zich schuldig gemaakt heeft aan strafbare feiten ten overstaan van minderjarigen. Wil deze bepaling haar doel niet voorbijschieten, dan moet het uittreksel alle beslissingen en veroordelingen met betrekking tot de in dat lid opgesomde feiten bevatten. De vermelding van beslissingen van buitenlandse rechtscollages en van veroordelingen bij eenvoudige schuldigverklaring (artikel 590, eerste lid, 16° en 17°, van het *Wetboek van Strafvordering*) dienaangaande kan, in het licht van de finaliteit, niet als disproportioneel bestempeld worden. Dit geldt eveneens voor de beslissingen tot opschorting van de uitspraak (artikel 590, eerste lid, 2°, van het *Wetboek van Strafvordering*). Door een dergelijke beslissing worden de ten laste gelegde feiten immers bewezen verklaard maar wordt afgezien van het opleggen van een straf (als er zich binnen een bepaalde termijn geen nieuwe feiten voordoen en de betrokkene zich aan de eventuele probatievoorwaarden houdt).

15. Vervolgens wordt in het tweede lid de opsomming van de artikelen die verwijzen naar misdrijven waarvan de veroordelingen en beslissingen moeten vermeld worden, vervangen door de omschrijving van de misdrijven zonder vermelding van de relevante bepalingen van het *Strafwetboek*. Ook op het uittreksel uit het strafregister zal de omschrijving van het misdrijf vermeld worden en niet langer het toepasselijke artikel van het *Strafwetboek*.

16. Zoals in de artikelsgewijze bespreking wordt opgemerkt, werden een aantal van de in het tweede lid vermelde bepalingen inmiddels opgeheven en onder een ander nummer in het *Strafwetboek* geïntegreerd.

17. De Commissie stelt vast dat een omschrijving van de geïndiceerde strafbare feiten zonder verwijzing naar de betrokken artikelen van het *Strafwetboek* het voordeel heeft dat een eventuele nieuwe nummering de toepassing van het tweede lid niet in het gedrang brengt. Het mogelijk nadeel is dat beschrijving van de strafbare feiten te vaag is, waardoor het risico ontstaat dat veel meer wordt vermeld op het uittreksel dan in het licht van het doeleinde verantwoord is.

18. Voor zover de Commissie, op basis van de beschikbare informatie en binnen de korte tijdspanne waarover zij beschikt, kon nagaan, zijn de inbreuken voldoende nauwkeurig gepreciseerd. Samenvattend gesteld betreffen ze strafbare gedragingen waarvan minderjarigen het slachtoffer zijn. Rekening houdend met de ratio legis van artikel 596, tweede lid, van het *Wetboek van Strafvordering* (zie punt 14) vereist het proportionaliteitsbeginsel (artikel 4, § 1, 3° WVP) dat alleen de veroordelingen of beslissingen met betrekking tot strafbare feiten waarvan minderjarigen het slachtoffer zijn, worden vermeld. Aan deze vereiste lijkt voldaan.

Invoeging van een nieuw derde lid

19. Artikel 4 van het ontwerp voegt in artikel 596 een nieuw derde lid in dat als volgt luidt:

“In het geval bedoeld in het vorige lid, vermeldt het gemeentebestuur, bovendien, het feit of de betrokkene het onderwerp uitmaakt van een lopend gerechtelijk onderzoek wegens feiten voorzien in het bedoelde lid.”

20. De Commissie stelt zich de vraag waar het gemeentebestuur die informatie zal halen. Vermits het een vermelding betreft op het uittreksel uit het strafregister, dat de gemeente opstelt op basis van de gegevens van het strafregister, lijkt dit erop te wijzen dat het gemeentebestuur deze informatie uit het strafregister put.

21. Dit zou betekenen dat in het strafregister melding wordt gemaakt van lopende gerechtelijke onderzoeken met betrekking tot bepaalde strafbare feiten. Indien dat de bedoeling is, dan vestigt

de Commissie er de aandacht op dat dergelijke vermelding niet strookt met het doeleinde van het strafregister. Artikel 589, eerste lid, van het *Wetboek van Strafvordering* bepaalt dit doeleinde als de geautomatiseerde verwerking van *gegevens betreffende beslissingen genomen in strafzaken of ter bescherming van de maatschappij*. Volgens de memorie van toelichting betreft het *veroordelingen en maatregelen uitgesproken in strafzaken* (Kamer, 1996-1997, nr. 988, blz. 7). Er wordt dus de verwerking beoogd van gegevens met betrekking tot de veroordelingen en beslissingen die uitgesproken of genomen worden nadat het strafonderzoek (gerechtelijk onderzoek) volledig werd afgerond. Informatie met betrekking tot lopende gerechtelijke onderzoeken valt daar dus buiten.

22. Daarnaast wordt opgemerkt dat:

- Alle persoonsgegevens die in het strafregister worden vermeld, opgesomd worden in artikel 590 van het *Wetboek van Strafvordering*. De door het nieuw in te voegen derde lid beoogde informatie wordt daarin niet vermeld.
- De tekst gewag maakt van “*een lopend gerechtelijk onderzoek*”. Het is niet duidelijk of hierdoor uitsluitend het gerechtelijk onderzoek *sensu stricto* onder leiding van een onderzoeksrechter wordt bedoeld, dan wel of het als generieke uitdrukking wordt gehanteerd die eveneens het opsporingsonderzoek omvat.

23. Samenvattend kan dan ook gesteld worden dat voor zover de opname van informatie met betrekking tot een lopend gerechtelijk onderzoek in het strafregister zou beoogd worden, dit een miskenning van artikel 4, § 1, 2° en 3°, WVP inhoudt.

24. Indien het gemeentebestuur die informatie elders haalt, dan stelt zich de vraag wie haar die verschafft en hoe. Noch het wetsontwerp, noch de memorie van toelichting bevatten enige informatie dienaangaande. Bijgevolg is het voor de Commissie niet mogelijk om zich uit te spreken over de conformiteit van dergelijke verstrekking van persoonsgegevens met de WVP.

25. Los van wat hiervoor reeds werd opgemerkt, houdt het derde lid ook de vraag in naar de proportionaliteit van de vermelding op het uittreksel uit het strafregister van het feit dat men het voorwerp uitmaakt van een lopend gerechtelijk onderzoek. Men wordt hier geconfronteerd met een samenloop van verschillende belangen:

- het recht van kinderen op de eerbiediging van hun morele, lichamelijke, geestelijke en seksuele integriteit (artikel 22*bis* G.W.);
- het recht op arbeid en op de vrije keuze van beroepsarbeid (artikel 23 G.W.);
- het recht op eerbiediging van zijn privéleven (artikel 22 G.W.);
- iedereen geacht wordt onschuldig te zijn tot het tegendeel bewezen is.

26. Als men aanneemt dat het recht van kinderen op de eerbiediging van hun integriteit het zwaarst doorweegt, betekent dit niet dat men de andere belangen zonder meer aan de kant mag schuiven en negeren. Er moet bijgevolg voor gezorgd worden dat de andere belangen in de mate van het mogelijke geëerbiedigd worden. Dit is niet het geval met de voorgelegde tekst.

27. Iedereen die beroepshalve met opsporings – en gerechtelijke onderzoeken bezig is, is vertrouwd met gevallen van lasterlijke aangiften van ongeoorloofd seksueel gedrag met minderjarigen (bijvoorbeeld in het kader van echtscheidingsprocedures). Het kan toch niet dat louter omdat iemand met de betrokkene een rekening te vereffenen heeft, hij diens professionele perspectieven hypothekeert en er een zekere ruchtbaarheid wordt gegeven aan het feit dat hij het voorwerp uitmaakt van een bepaald soort van strafonderzoek.

28. Het lijkt dan ook disproportioneel om zonder meer van elk gerechtelijk onderzoek (en opsporingsonderzoek voor zover dit eveneens door die term geviseerd wordt) bedoeld in het derde lid, melding te maken. Er moeten minstens ernstige aanwijzingen bestaan over de gegrondheid van de onderzochte feiten. In de mate dat de onderzoeksmagistraat oordeelt dat dit het geval is zou een dergelijke melding op het uittreksel kunnen aangebracht worden. Dit betekent

dan ook dat, naar het oordeel van de commissie, indien men de doelstelling van het ontwerp wenst te bereiken die erin bestaat een betere bescherming voor kinderen te garanderen in hun contacten met bepaalde beroepsbeoefenaars, een wettelijke bepaling zou dienen voorzien te worden die het gemeentebestuur toelaat een bevraging te doen bij het bevoegde parket waarbij het vervolgens aan het openbaar ministerie toekomt om, na raadpleging van de onderzoeksrechter in geval van een gerechtelijk onderzoek, te oordelen of en zo ja welke informatie aan de bestuurlijk overheid kan meegedeeld worden nopens een lopend strafrechtelijk vooronderzoek. Het spreekt voor zich dat argumenten zoals het belang van het slagen van het onderzoek, de veiligheid van derden, e.d.m. voor het OM even zo vele beoordelingscriteria kunnen uitmaken. Een open vraag betreft dan trouwens nog te weten welk parket dient te worden bevraged vermits er strafrechtelijke vooronderzoeken kunnen lopen in verschillende arrondissementen. Wellicht dient dus ook voorzien te worden dat het OM (via de politie) een raadpleging kan doen van de Algemene Nationale Gegevensbank.

Wijzigingen aangebracht aan het oude derde lid (dat vierde lid wordt)

29. In dit lid wordt de passage "*onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning*" weggelaten. Volgens de artikelsgewijze bespreking maakt deze weglating het mogelijk om de artikel 596 onmiddellijk in werking te laten treden. De Commissie verwijst in dit verband naar de opmerkingen die zij formuleerde in de punten 10 en 11.

OM DEZE REDENEN,

30. Brengt de Commissie, gelet op de geformuleerde bedenkingen, een ongunstig advies uit.

De administrateur,

De ondervoorzitter,

(get.) Jo BARET

(get.) Willem DEBEUCKLAERE